

КПІ ім. Ігоря Сікорського – перший у "Топ-200 Україна 2018"

Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" посів першу сходинку національного рейтингу "Топ-200 Україна 2018".

Дані цього академічного рейтингу презентували 4 червня Центр міжнародних проєктів "Євроосвіта" у партнерстві з міжнародною групою експертів IREG Observatory on Academic Ranking and Excellence, які склали його за методикою, доповненою та вдосконаленою протягом 2006–2018 років. Згідно з цим рейтингом інші вітчизняні вищі за сумою балів значно відстають від двох національних лідерів – КПІ ім. Ігоря Сікорського та Київського національного університету ім. Тараса Шевченка (Табл.1). **Закінчення на 3-й стор.** ➔

№	Заклад вищої освіти	Місто	Оцінка якості науково-педагогічного потенціалу, I ₁₀₀	Оцінка якості навчання, I ₂	Оцінка міжнародного визнання, I ₁₀₀	Оцінка інтегрального показника діяльності ЗВО, I ₂
1	Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"	м. Київ	37,42	24,26	23,06	84,74
2	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	м. Київ	37,77	20,82	22,01	80,59
3	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	м. Харків	20,20	14,67	14,08	48,95
4	Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"	м. Харків	19,11	11,24	14,36	44,70
5	Національний університет "Львівська політехніка"	м. Львів	14,26	15,90	14,51	44,66

Виїзне засідання Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти

Виступає Михайло Згуровський

Виїзне засідання Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти відбулося 6 червня в залі засідань Вченої ради КПІ ім. Ігоря Сікорського. На його порядок денний було винесено чотири питання, головним з яких, безумовно, було питання "Про законодавче за-

безпечення розвитку вищої технічної освіти в Україні".

Саме з цього питання виступила на засіданні міністр освіти і науки України Лілія Гриневич. Вона розповіла учасникам про реальний стан вітчизняної вищої технічної освіти та зусилля уряду і очолюваного нею міністер-

ства щодо забезпечення потреб закладів вищої технічної освіти, а також про складнощі, які при цьому виникають, вплив правових, демографічних, економічних й інших факторів на кількісні та якісні показники підготовки фахівців для реальної економіки тощо. І, звісно, внесла певні пропозиції щодо законодавчого забезпечення роботи технічних вишів. Зокрема, вона звернула увагу залу, що в законодавчому полі України існують прогалини в унормуванні інноваційної діяльності, зауваживши при цьому, що від її законодавчої підтримки залежить і можливість безперешкодної комерціалізації

Закінчення на 2-й стор. ➔

Угода з НПУ імені М.П. Драгоманова

5 червня 2018 р. КПІ ім. Ігоря Сікорського та Корпорація "Науковий парк "Київська політехніка" уклали угоду про співпрацю з Національним педагогічним університетом імені М.П. Драгоманова.

Підписи під документом поставили ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського академік НАН України Михайло Згуровський, ректор НПУ ім. М.П. Драгоманова Віктор Андрущенко та генеральний директор НП "Київська політехніка" Володимир Гнат.

Закінчення на 3-й стор. ➔

Зліва направо: В. Гнат, М. Згуровський, В. Андрущенко

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1-2 **Обговорено проблеми вищої технічної освіти України**

4 **На засіданні Вченої ради**

.....
Зустріч поколінь ІЕЕ

5-7 **Підсумки комплексного моніторингу якості підготовки фахівців**

8 **Турнір юних регбістів**

.....
Цікава Україна

31 травня КПІ ім. Ігоря Сікорського відвідав відомий китайський бізнесмен і меценат, голова правління корпорації "TIENS" (Tiens Group Co. Ltd) і фундатор університету "Тяньюань" Лі Цзіньюань. Його супроводжували топ-менеджери корпорації – член її правління Лі Цзунмін, генеральний директор компанії "TIENS Україна" Сі Жуй, керівник департаменту розвитку продажів "TIENS Україна" Сергій Теплюк.

Після огляду університету й ознайомлення з експозиціями Державного політехнічного музею та його Відділу авіації і космонавтики ім. Ігоря Сікорського гості зустрілися з керівництвом університету.

Участь у зустрічі з української сторони взяли ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського академік НАН України Михайло Згуровський, проректор з міжнародного співробітництва член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко, заступник проректора Ксенія Юдкова, начальник відділу зовнішньоекономічної діяльності департаменту зовнішньоекономічного співробітництва університету Андрій Шишолін та інші.

На початку бесіди Лі Цзіньюань представив корпорацію "TIENS" і розповів про напрями її діяльності. Засновано її 1995 року в місті Тяньцзінь – одному з чотирьох міст центрального підпорядкування Китайської Народної Республіки. У 1998 році компанія вийшла на

Меморандум про співпрацю з корпорацією "TIENS" та університетом "Тяньюань"

міжнародні ринки, а нині її продукцію можна купити в 190 країнах світу, причому в 110 з них вона має філії. Виробляє і продає біологічно активні добавки, створені на основні рецептів традиційної китайської медицини, товари для здоров'я та інше. Вся продукція виробляється на власних високотехнологічних підприємствах. Утім, окрім виробництва, просування й продажу своїх товарів, очільники корпорації опікуються і

питаннями благодійництва. "Ми усвідомлюємо, що наша компанія є частиною суспільства, тому інвестуємо кошти в благодійні проекти і вже вклали в них більше 70 млн доларів", – сказав Лі Цзіньюань. А ще він розповів, що виступив засновником приватного університету "Тяньюань", інвестувавши в справу розвитку освіти понад 230 млн доларів. Університет міститься в розташованому між Пекіном і Тяньцзінем

економічному районі В'юджин. Інтенсивна забудова університетських споруд і кампусу розпочалася 2014 року, а вже 2017 року університет відкрив двері першим студентам. Нині в ньому навчаються понад 6000 осіб.

Презентацію КПІ ім. Ігоря Сікорського та його можливостей зробив для гостей Михайло Згуровський.

Після обговорення напрямів підготовки, які могли б бути цікавими з точки зору налагодження партнерських відносин як для університету "Тяньюань", так і для КПІ ім. Ігоря Сікорського, Лі Цзіньюань і Михайло Згуровський підписали меморандум про співробітництво та взаєморозуміння між корпорацією "TIENS", університетом "Тяньюань" та Національним технічним університетом України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" (на фото).

Документ передбачає, що учасники співпрацюватимуть в освітній та науковій діяльності й визначає основні форми такої співпраці. Як зазначали учасники церемонії підписання, меморандум має рамковий характер – це лише перший крок на шляху налагодження довготривалих стосунків. Отож у процесі подальшої роботи конкретні напрями й умови співпраці уточнюватимуться й регулюватимуться окремими угодами.

Інф. "КП"

Виїзне засідання Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

результатів наукових досліджень технічних університетів. Тож, за словами Лілії Гриневич, нині на розгляді парламенту перебуває підготовлений міністерством законопроект щодо внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання діяльності технологічних парків. Вона попросила народних депутатів звернути на нього увагу і підтримати. Лілія Гриневич також розповіла про низку доручень Прем'єр-міністра України щодо спеціальних заходів з підтримки інноваційної діяльності й підготовки пакету проектів законів стосовно трансферу технологій і запросила учасників засідання долучитися до розробки цих документів.

Запрошення це було не випадковим, бо у виїзному засіданні, крім народних депутатів України та представників міністерства і наукових установ, брали участь ректори закладів вищої технічної освіти з усієї України. І проблеми реалізації результатів роботи університетських наукових шкіл є для них дуже актуальними. Тим більше, що, як наголошувала Лілія Гриневич, "технічна освіта неможлива без науки та інновацій, інакше вона залишається відірваною від реалій часу і реальних потреб життя..."

Про науку та інноваційну діяльність у технічних університетах і значення цієї діяльності для розвитку економіки країни говорив у своєму виступі на

засіданні Комітету і ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського академік НАН України Михайло Згуровський. Свою доповідь він ілюстрував даними Форсайту економіки України на середньостроковий (до 2020 р.) та довгостроковий (до 2030 р.) часові горизонти. У дослідженні серед іншого було проаналізовано й вплив на подальший розвиток держави проблем вітчизняної STEM-освіти (від англ. STEM: S – science, T – technology, E – engineering, M – mathematics) та реального стану людського капіталу в Україні, насамперед з точки зору якісних показників рівня підготовки фахівців. Утім, свою доповідь Михайло Згуровський присвятив не тільки констатації фактів, але й визначенню інструментів і пропозицій щодо дій влади, спрямованих на поліпшення підготовки спеціалістів для реальної економіки України на визначених часових горизонтах. Серед них – надання базової підтримки науково-педагогічним школам України, поглиблення міжнародної співпраці, вдосконалення системи вступу до закладів вищої освіти, створення привабливого інноваційного клімату в навчально-науковому середовищі країни, реалізація політики інноваційної діяльності ЗВО, відродження профтєхосвіти тощо.

В обговоренні питання з власними міркуваннями про нагальні

проблеми вищої технічної освіти, які потребують якнайшвидшого вирішення, виступили академік-секретар відділення вищої освіти Національної академії педагогічних наук України Петро Саух, заступник голови правління ВАТ "Меридіан" імені С.П.Корольова Олег Присяжнюк, ректор Національного університету "Львівська політехніка" Юрій Бобало, ректор Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" Євген Сокол, ректор Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу Євстахій Крижанівський та інші.

"Питання, яке ми сьогодні розглядаємо, не є проблемою лише вищої технічної освіти. Це навіть не проблема інженерних наук. Це проблема сценарію розвитку України, – сказав, підбиваючи підсумки обговорення, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти Олександр Співаковський, – чи це сценарій розбудови високотехнологічної країни, чи – сценарій творення держави, яка ніколи не вийде в число світових лідерів..." Тож у проекті рішення, наданого учасникам, було відображено бачення найефективнішої стратегії розвитку української вищої технічної школи з урахуванням сьогоденних реалій і визначенням необ-

хідних заходів. Рішення це було прийнято одноголосно.

Не такою одностайною вийшла підтримка положень документа, винесеного в порядку денному на друге місце, – "Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо зміни системи управління закладами вищої освіти" (законопроект № 8385). Мова в ньому йшла про розширення автономії вишів і повноважень їхніх наглядових рад. Звісно, ніхто з учасників засідання не виступав проти вдосконалення моделі управління університетами, зокрема й розширення їхніх прав щодо розпорядження власними фінансовими ресурсами, але деякі новели законопроекту викликали зауваження як у народних депутатів, так і у ректорів. Утім, було прийнято рішення все ж таки винести цей законопроект на перше читання в залі Верховної Ради з подальшим відпрацюванням до другого читання згідно з її регламентом.

Третє і четверте питання порядку денного не стосувалися безпосередньо проблем вищої освіти. Після певних дискусій вони були проголосовані й надалі розглядатимуться на пленарних засіданнях Верховної Ради.

"Це було непросте засідання Комітету, – резюмував, закриваючи зібрання, Олександр Співаковський, – але ми ще раз довели, що разом спроможні подолати будь-які складнощі".

Дмитро Стефанович

КПІ ім. Ігоря Сікорського – перший у "Топ-200 Україна 2018"

Закінчення. Початок на 1-й стор.

За інформацією сайту "ЄвроОсвіта", при складанні цього річного рейтингу експерти брали до уваги сучасні тенденції розвитку університетів, окреслені Конференцією IREG-9: "Рейтинги і акредитація – дві дороги до однієї мети" (23–25 травня, 2018 р., м. Хассельт, Бельгія) та Конференцією міністрів освіти Європейського простору вищої освіти (24–25 травня 2018 р., Париж, Франція).

Упродовж 12 останніх років КПІ ім. Ігоря Сікорського спільно з КНУ ім. Тараса Шевченка перебувають в авангарді української вищої освіти і з точки зору міжнародних рейтингових агенцій. Про це свідчать дані п'яти міжнародних університетських рейтингів, які надають цим двом українським вишам практично рівні результати (Табл.2).

За матеріалами сайту "ЄвроОсвіта"

ЗВО	Transparent Ranking *	Webometrics *	UniRank *	QS Top University *	The Times Higher Education World University Rankings *	Середня сума місць
КНУ ім. Тараса Шевченка	3	1	2	2	1	1.8
КПІ ім. Ігоря Сікорського	1	2	1	3	2	1.8
ХНУ ім. В.Н.Каразіна	27	3	17	1	2	10
Сумський ДУ	4	4	7	4		4.75
ЛНУ ім. Івана Франка	8	5	4		2	4.75

* Місце в Україні

Українська трагедія очима західної дослідниці

Відома англо-американська дослідниця, письменниця і журналістка, автор популярних праць з історії колишнього СРСР і Східної Європи та проблем громадянського суспільства і комунізму, професор Інституту глобальних питань Лондонської школи економіки (Велика Британія) Енн Епплбаум зустрілася 30 травня зі студентами КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Метою зустрічі була презентація українського видання її книги "Червоний голод. Війна Сталіна проти України". Книжка ця вийшла друком англійською мовою наприкінці 2017 року, зовсім недавно її перекладено українською, і тепер вона торує шлях до читача в нашій країні.

На зустріч з лауреаткою Пулітцєрської премії (є в розгоному переліку відзнак Енн Епплбаум і така нагорода) прийшли студенти і викладачі не лише гуманітарних факультетів університету, але й усі, хто цікавиться історією України.

Енн Епплбаум

Представляючи свою працю, Енн Епплбаум розповіла, що збирала матеріали для неї і писала 15 років. Адресовано книжку передусім західному читачеві, але, за словами авторки, їй дуже хотілося б, щоб її прочитали й українці. Тим

більше, що книжку було написано за допомогою багатьох українських істориків і діячів культури, тобто без них не було б і цього видання. Тому воно стало певним узагальненням того, що було напрацьовано у цій царині за останні роки.

Головною ідеєю, що червоною ниткою проходила крізь виступ дослідниці, була думка про безпосередню провину в трагедії, що спіткала Україну на початку 30-х років ХХ століття, більшовицького режиму і особисто його очільника Йосипа Сталіна. І що Голодомор було створено штучно, а головною його метою було розв'язання так званої "української проблеми", яка могла загрожувати панівному режиму. Інструментом цього стало послаблення й навіть нищення не лише українського селянства з його протестним потенціалом, але й української інтелігенції, письменників, діячів культури, науковців. Отож торкнулася вона й політики насиль-

ницької русифікації, яка впроваджувалася слідом за голодом і була спрямована в тому числі й на те, щоб довести світові, що українців як нації не існує. Свої висновки авторка книги супроводжувала цитатами з деяких історичних документів і робіт інших істориків.

Завершила свій виступ Енн Епплбаум подіями вже недавнього минулого. "Події 1991 року і події року 2014-го є свідченням того, що історія України складається не лише з трагедій. Сталін зазнав поразки: Україна не була зруйнована, бажання незалежності не було знищено!"

Насамкінець дослідниця відповіла на численні запитання аудиторії. Зустріч була організована кафедрою історії факультету соціології і права КПІ ім. Ігоря Сікорського за сприяння Українського науково-дослідного та освітнього центру вивчення Голодомору "HREC in Ukraine".

Дмитро Стефанович

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Угода з НПУ імені М.П. Драгоманова

Участь у церемонії, окрім перших керівників, узяли: від Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова його проректори і декани більшості факультетів; від КПІ ім. Ігоря Сікорського – директор Інституту післядипломної освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського, керівник Стартпашколи "Sikorsky Challenge" Інна Малюкова та співробітники департаментів університету.

Підписанню угоди передували зустрічі й перемовини стосовно напрямів співробітництва обох університетів та Наукового парку "Київська політехніка" у справі навчання та інноваційної діяльності. Урешті-решт, в основу її лягли домовленості щодо підготовки на базі обох університетів стартап-проектів та створення компаній, у тому числі освітнього призначення. "Зміст угоди, яку ми сьогодні підписуватимемо, стосується передусім інноваційної компоненти нашої спільної діяльності. Далі ми відкриті для співпраці в будь-яких

інших напрямках, тож сьогодні ми лише починаємо цей рух", – зауважив перед підписанням Михайло Згуровський.

"Наша робота – це робота з людським капіталом, з людиною, – сказав, представляючи учасникам зустрічі потенційні можливості Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова щодо налагодження корисної співпраці з КПІ, Віктор Андрущенко. – І, зрештою, це й ваша робота. Бо інженер працює не лише з технікою, він працює і з людьми..."

Отож угодою передбачено проведення при Центрі цифрових технологій навчання НПУ ім. М.П. Драгоманова за участю Стартпашколи "Sikorsky Challenge" КПІ ім. Ігоря Сікорського заходів з підготовки, створення та реалізації інноваційних проектів, пов'язаних з інформаційно-комунікаційними технологіями в освіті; організацію і проведення навчання з інноваційного підприємництва за методиками Стартпашколи "Sikorsky

Challenge" співробітників і студентів НПУ ім. М.П. Драгоманова; конкурсний відбір перспективних стартап-проектів і внесення їх у базу стартапів "Sikorsky Challenge" КПІ ім. Ігоря Сікорського, а також пошук інвесторів або бізнес-ангелів для цих проектів тощо.

При цьому КПІ ім. Ігоря Сікорського та Науковий парк "Київська політехніка" надаватимуть НПУ ім. М.П. Драгоманова консультативну, методичну, організаційну та іншу допомогу в проведенні конкурсів і фестивалів стартапів; у відборі та підготовці кращих стартапів для участі в щорічному Фестивалі "Sikorsky Challenge", що проводиться в КПІ ім. Ігоря Сікорського; братимуть участь у супроводженні стартап-команд на етапі інкубації і створення стартап-компаній (за окремими домоворамми); сприятимуть пошуку й залученню до співпраці інвесторів і бізнес-ангелів для інвестування в стартапи педуніверситету, а також у взаємодії з бізнес-структурами,

зацікавленими в розвитку інноватики; братимуть участь у підготовці інноваційних проектів Центру цифрових технологій навчання НПУ ім. М.П. Драгоманова до подання в міжнародні фонди і програми.

У свою чергу, НПУ імені М.П. Драгоманова забезпечуватиме фінансову підтримку навчання своїх співробітників, менеджерів і тренерів у Стартпашколі "Sikorsky Challenge"; організацію власних конкурсів стартапів і участь кращих з них у Фестивалі "Sikorsky Challenge" КПІ ім. Ігоря Сікорського, створення власної бази стартапів, у тому числі освітнього призначення з подальшою її інтеграцією із базою стартапів "Sikorsky Challenge" КПІ ім. Ігоря Сікорського; розміщення на своїх інформаційних ресурсах матеріалів про Стартпашколу "Sikorsky Challenge" й Інноваційну екосистему КПІ "Sikorsky Challenge" та багато іншого.

Дмитро Стефанович

4 червня 2018 року відбулося чергове засідання Вченої ради КПІ ім. Ігоря Сікорського.

На початку засідання головуючий перший проректор Ю.І.Якименко привітав з ювілеєм завідувача кафедри математичного моделювання економічних систем д.ф.-м.н., проф. В.О.Капустяна. Далі він вручив атестат професора завідувачу кафедри інженерної екології Інституту енергозбереження та енергоменеджменту д.т.н. К.К.Ткачуку і грамоти за багаторічну плідну співпрацю з Київською Малою академією наук учнівської молоді у справі виховання майбутньої наукової зміни колективу хіміко-технологічного факультету та його декану І.М.Астреліну. Крім того, було вручено нагороди студенту факультету біомедицинської інженерії Віктору Івахненку за перемогу на чемпіонаті світу з гирьового спорту в індивідуальній програмі та естафеті

На засіданні Вченої ради

серед студентів, а також за перемогу в чемпіонаті Європи.

Далі Вчена рада розглянула конкурсні справи, зокрема обрання на посади завідувача, професора кафедри та рекомендації до присвоєння вчених звань.

Після перерви для проведення голосування було заслухано питання про підготовку до нового 2018/2019 навчального року. Доповідав перший проректор Ю.І.Якименко. Він повідомив, що 14–17 травня департаментом навчальної роботи здійснено моніторинг стану майнового комплексу та складено акти про невідкладні заходи з підготовки аудиторного фонду до нового навчального року. Також були розроблені нові освітні програми підготовки магістрів та навчальні і

робочі навчальні плани на 2018/2019 навчальний рік за новими освітніми програмами підготовки магістрів. Крім того, Юрій Іванович повідомив, що кафедрам університету до 20 червня 2018 р. необхідно розробити та затвердити штатні розписи, до 25 червня 2018 р. адаптувати освітні програми бакалаврських напрямів, а до 27 червня 2018 р. затвердити індивідуальні плани роботи викладачів та робочі навчальні програми на 2018/2019 навчальний рік. Насамкінець було оприлюднено графік проведення заходів перед початком нового навчального року.

Далі було розглянуто питання про зміни в структурі університету, а саме найменування кафедр, що створюються у складі механіко-

машинобудівного інституту в результаті реорганізації факультету авіаційних і космічних систем. Доповідав також перший проректор Ю.І.Якименко. З урахуванням позицій кафедри приладів і систем керування літальними апаратами ФАКС та результатів обговорення на вченій раді ММІ було вирішено прийняти наступні найменування кафедр у складі ММІ: кафедра систем керування літальними апаратами та кафедра авіа- та ракетобудування.

Останніми було розглянуто поточні справи, зокрема питання про встановлення пам'ятних зірок, про рекомендацію до друку періодичних наукових видань університету та відзначення 120-річчя КПІ ім. Ігоря Сікорського.

*А.А. Мельниченко,
вчений секретар*

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Інститут енергозбереження та енергоменеджменту – зустріч поколінь

В Інституті енергозбереження та енергоменеджменту 20 травня відбулося урочисте засідання, присвячене 120-річчю Київської політехніки, славній історії ІЕЕ, його відомим випускникам, пам'яті людей, які ще недавно працювали поряд з нами. На цю пам'ятну зустріч були запрошені ветерани, випускники різних років, студенти.

Одним з питань порядку денного було створення нової громадської організації – Ради ветеранів та випускників ІЕЕ. Організація ставить на меті об'єднання випускників різних років та залучення їх до виховання у нинішніх студентів патріотизму, пошани й поваги до інституту й університету в цілому, ознайомлення молоді з його славною історією та діяльністю людей, які її творили. Нам є що згадати та передати нинішньому поколінню студентів.

3 історії

Інститут енергозбереження та енергоменеджменту був створений на базі гірничого факультету, заснованого в далекому 1946 році. Країні в ті тяжкі повоєнні роки були потрібні висококваліфіковані інженерні кадри для гірничовидобувної промисловості. Тож у 1946 р. відбувся набір на перший курс. Міцнів і мужнів факультет, зростав його авторитет. За наполегливістю у навчанні і досягненні мети, за своєрідний гірничий дух нас нарекли гордим ім'ям "ГРНИКИ", а інститут ще й досі іноді називають "гірничим". Невдовзі його було перейменовано на факультет гірничої електромеханіки і автоматики (ФГЕМА), потім він за велінням часу став гірничотехнічним факультетом (ГТФ), а з 1998 року – ІЕЕ.

Інститут пройшов славетний шлях – підготовлено тисячі інженерів, бакалаврів, магістрів, десятки докторів і кандидатів наук, знаних керівників підприємств, державних і політичних діячів, міністрів в урядах нашої держави. Ми пишаємося своїми випускниками, і перш за все – висококвалі-

фікованими фахівцями. По-різному склалися долі кожного з них.

Випускники

Всесвітньо відомими вченими, академіками НАН України стали О.Щербань, М.Старіков, В.Сологуб; видатними гірниками – С.Фещенко та В.Кот; відомими вченими – В.Євтушенко, В.Царицин, А.Праховник та багато інших. Відомим у світі оперним співаком, народним артистом України і СРСР став А.Мокренко;

Учасники урочистого засідання

чемпіоном світу і Олімпійських ігор – С.Нікольський; чемпіонкою Європи з кульової стрільби – Н.Смотрова.

Понад 30 років ФГЕМА очолював професор В.Винославський. Деканами в Київському політехнічному працювали вихованці "гірничого" – В.Д.Лепорський (факультет електроенергетики (1978–1988 рр.), електроенерготехніки та автоматики з 1988 р.) та М.Попович (електроенергетичного та електротехнічного факультетів (1975–1988 рр.). Завжди допомагають рідному колективу випускники ІЕЕ – народний депутат України Д.Андрієвський та депутат Київради Р.Кисіль. Тривалий час керував профспілковою організацією КПІ, а потім був головою профспілки працівників вищої школи України професор Л.Сачков.

Важко навіть перелічити всіх видатних випускників ІЕЕ.

На засіданні

Відкрив зібрання, привітав учасників і зробив доповідь про сьогодні ІЕЕ його директор проф. С.Денисюк. Про створення громадської організації – Ради ветеранів та випускників ІЕЕ, її цілі, завдання, головні напрями роботи, структуру і нагальні потреби розповів наш випускник, колишній го-

помоги випускників своїй альма-матер.

Для всіх присутніх – наших дорогих ветеранів, гостей і друзів – був підготовлений приємний сюрприз, над яким ми працювали кілька місяців, – презентація славного життєвого шляху наших рідних ГФ – ФГЕМА – ГТФ – ІЕЕ починаючи з дня заснування і до сьогодні. Присутні побачили і впізнали себе зовсім юними студентами, потім – випускниками; згадали, як будували з першої цеглини 22-й навчальний корпус, наш дім – гуртожиток. Багато з ветеранів не могли стриматися і непомітно змахували сумні й радісні сльозинки. А скільки було спогадів! Потім на екрані – фото тих, кого вже немає з нами. Хвилиною мовчання ми вшанували їх світлу пам'ять.

Також фільм про ІЕЕ був показаний на зустрічах випускників факультету і викликав щемливі спогади про прекрасні роки навчання. Не хотілося розходитися в цей день, після зустрічі з друзями, почутого, побаченого. Ще довго, за чашкою кави, ветерани і гості згадували своїх товаришів, викладачів і наставників.

Нині зусилля нашого колективу, ветеранів, випускників, студентів спрямовані на успішне проведення рекламної кампанії та набору студентів на перший курс КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Плануємо підготувати і провести наступну зустріч у вересні 2018 року, де ми доповімо про перші результати роботи. Сподіваємось, що наші ініціативи знайдуть підтримку керівництва університету, студентів та співробітників ІЕЕ, інших факультетів і підрозділів. Висловлюємо вдячність за організацію та підготовку цієї зустрічі директору ІЕЕ С.Денисюку, співробітникам О.Кошик, В.Смоляру, А.Крюкову, студенту Д.Соколенку та багатьом іншим.

М. Сергієнко, викладач кафедри інженерної екології ІЕЕ

Підсумки комплексного моніторингу якості підготовки фахівців за спеціальностями КПІ ім. Ігоря Сікорського за результатами XXIII туру та XXI–XXIII турів

У період з листопада 2017 по квітень 2018 року Інститутом моніторингу якості освіти було проведено двадцять третій тур комплексного моніторингу якості підготовки фахівців в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Моніторингом було охоплено близько чотирьох тисяч студентів IV курсу.

У поточному турі спостерігався високий рівень якості довгострокових залишкових знань з фундаментальних дисциплін, що свідчить, з однієї сто-

рони, про значну роботу, проведена відповідними кафедрами, а з другої – про сумлінне ставлення до моніторингу з боку студентів.

Серед кафедр, які показали найкращі результати фундаментальної підготовки слід відмітити наступні:

- кафедра математичних методів системного аналізу ПСА;
- кафедра математичного моделювання економічних систем ФММ;

– кафедра атомних електричних станцій та інженерної теплофізики ТЕФ;

– кафедра мікроелектроніки ФЕЛ;

– кафедра автоматизації хімічних виробництв ІХФ;

– кафедра конструювання електронно-обчислювальної апаратури ФЕЛ;

– кафедра автоматизації та управління в технічних системах ФІОТ.

Інф. Інституту моніторингу якості освіти

XXIII тур					XXI–XXIII тури	
Номер місця	Напрямок підготовки	Кафедра	Група	I_{qtr}^{23}	Номер місця	I_{qtr}^{21-23}
1	Системний аналіз	Кафедра математичних методів системного аналізу ПСА	КА-41	0,984	1	0,976
2	Системний аналіз	Кафедра математичних методів системного аналізу ПСА	КА-43	0,939	2	0,947
3	Атомна енергетика	Кафедра атомних електричних станцій та інженерної теплофізики ТЕФ	ТЯ-41	0,917	3	0,931
4	Комп'ютерні науки	Кафедра математичних методів системного аналізу ПСА	КА-45	0,913	6	0,909
5	Мікро- та наноелектроніка	Кафедра мікроелектроніки ФЕЛ	ДП-42	0,908	4	0,924
6	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	Кафедра автоматизації хімічних виробництв ІХФ	ЛА-42	0,901	7	0,907
7	Інженерне матеріалознавство	Кафедра високотемпературних матеріалів і порошкової металургії ІФФ	ФК-41	0,899	24	0,885
8	Системна інженерія	Кафедра автоматизації та управління в технічних системах ФІОТ	ІА-41	0,899	14	0,9
9	Системна інженерія	Кафедра технічної кібернетики ФІОТ	ІК-42	0,889	10	0,903
10	Комп'ютерні науки	Кафедра автоматизованих систем обробки інформації та управління ФІОТ	ІС-41	0,888	11	0,903
11	Прикладна механіка	Кафедра динаміки і міцності машин та опору матеріалів ММІ	МП-41	0,885	15	0,898
12	Програмна інженерія	Кафедра автоматизованих систем обробки інформації та управління ФІОТ	ІП-41	0,885	20	0,887
13	Комп'ютерні науки	Кафедра системного проектування ПСА	ДА-41	0,881	25	0,883
14	Безпека інформаційних і комунікаційних систем	Кафедра інформаційної безпеки ФТІ	ФБ-41	0,88	5	0,922
15	Хімічна технологія	Кафедра органічної хімії та технології органічних речовин ХТФ	ХО-41	0,879	17	0,891
16	Економічна кібернетика	Кафедра математичного моделювання економічних систем ФММ	УК-41	0,877	12	0,903
17	Видавничо-поліграфічна справа	Кафедра технології поліграфічного виробництва ВПІ	СТ-41	0,875	8	0,904
18	Комп'ютерна інженерія	Кафедра системного програмування і спеціалізованих комп'ютерних систем ФПМ	КВ-42	0,872	68	0,851
19	Інженерна механіка	Кафедра хімічного, полімерного і силікатного машинобудування ІХФ	ЛУ-42	0,871	46	0,869
20	Програмна інженерія	Кафедра програмного забезпечення комп'ютерних систем ФПМ	КП-41	0,871	21	0,887
21	Теплоенергетика	Кафедра атомних електричних станцій та інженерної теплофізики ТЕФ	ТФ-41	0,87	44	0,87
22	Прикладна фізика	Кафедра прикладної фізики ФТІ	ФФ-41	0,87	28	0,879
23	Машинобудування	Кафедра хімічного, полімерного і силікатного машинобудування ІХФ	ЛП, ЛС	0,868	41	0,871
24	Телекомунікації	Кафедра телекомунікацій ІТС	ТЗ-41	0,866	32	0,877
25	Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	Кафедра екології та технології рослинних полімерів ІХФ	ЛЕ-41	0,865	69	0,849
26	Прикладна математика	Кафедра прикладної математики ФПМ	КМ-41	0,864	33	0,877
27	Математика	Кафедра математичного аналізу та теорії ймовірностей ФМФ	ОМ-42	0,86	27	0,88
28	Прикладна математика	Кафедра математичних методів захисту інформації ФТІ	ФІ-43	0,86	9	0,904
29	Інженерне матеріалознавство	Кафедра металознавства та термічної обробки ІФФ	ФТ-42	0,859	49	0,863
30	Системи технічного захисту інформації	Кафедра фізико-технічних засобів захисту інформації ФТІ	ФЕ-41	0,859	16	0,892
31	Хімічна технологія	Кафедра технології неорганічних речовин, водочиснення та загальної хімічної технології ХТФ	ХН-41	0,859	18	0,89
32	Приладобудування	Кафедра приладів і систем неруйнівного контролю ПБФ	ПК-41	0,858	83	0,842
33	Інженерна механіка	Кафедра технології машинобудування ММІ	МТ-41	0,857	60	0,855
34	Теплоенергетика	Кафедра теплоенергетичних установок теплових та атомних електростанцій ТЕФ	ТС-41	0,856	71	0,848
35	Радіоелектронні апарати	Кафедра конструювання електронно-обчислювальної апаратури ФЕЛ	ДК-42	0,855	42	0,871
36	Програмна інженерія	Кафедра автоматизації проектування енергетичних процесів та систем ТЕФ	ТВ-41	0,853	13	0,901

Підсумки комплексного моніторингу якості підготовки фахівців за спеціальностями КПІ ім. Ігоря Сікорського за результатами XXIII туру та XXI–XXIII турів

Закінчення. Початок на 5-й стор.

Номер місця	Напрям підготовки	XXIII тур			XXI–XXIII тури	
		Кафедра	Група	I_{qtr}^{23}	Номер місця	I_{qtr}^{21-23}
37	Хімічна технологія	Кафедра хімічної технології кераміки та скла ХТФ	ХМ-41	0,853	40	0,872
38	Прикладна фізика	Кафедра фізики енергетичних систем ФТІ	ФФ-42	0,851	19	0,889
39	Хімічна технологія	Кафедра фізичної хімії ХТФ	ХД-41	0,851	22	0,886
40	Хімічна технологія	Кафедра технології електрохімічних виробництв ХТФ	ХЕ-41	0,851	23	0,886
41	Програмна інженерія	Кафедра технічної кібернетики ФІОТ	ІТ-42	0,85	36	0,874
42	Хімічна технологія	Кафедра екології та технології рослинних полімерів ІХФ	ЛЦ-41	0,849	89	0,836
43	Програмна інженерія	Кафедра автоматизації і управління в технічних системах ФІОТ	ІТ-41	0,848	37	0,874
44	Хімічна технологія	Кафедра хімічної технології композиційних матеріалів ХТФ	ХК-41	0,848	62	0,854
45	Програмна інженерія	Кафедра автоматизації проектування енергетичних процесів та систем ТЕФ	ТІ-41	0,847	29	0,879
46	Телекомунікації	Кафедра звукотехніки та ресстрації інформації ФЕЛ	ДЗ-41	0,847	30	0,879
47	Акустотехніка	Кафедра звукотехніки та ресстрації інформації ФЕЛ	ДВ-41	0,846	74	0,846
48	Машинобудування	Кафедра інтегрованих технологій машинобудування ММІ	МІ-41	0,844	101	0,822
49	Електронні пристрої та системи	Кафедра електронних приладів та пристроїв ФЕЛ	ДЕ-41	0,844	61	0,855
50	Енергомашинобудування	Кафедра атомних електричних станцій та інженерної теплофізики ТЕФ	ТК-41	0,843	77	0,844
51	Хімічна технологія	Кафедра хімічної технології композиційних матеріалів ХТФ	ХП-41	0,843	65	0,852
52	Інженерна механіка	Кафедра механіки пластичності матеріалів та ресурсозберігаючих процесів ММІ	МД-41	0,842	56	0,856
53	Машинобудування	Кафедра машин та апаратів хімічних та нафтопереробних виробництв ІХФ	ЛБ-41	0,841	96	0,827
54	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	Кафедра автоматизації теплоенергетичних процесів ТЕФ	ТО-41	0,841	57	0,856
55	Метрологія та інформаційно-вимірвальні технології	Кафедра автоматизації експериментальних досліджень ФАКС	ВА-41	0,841	35	0,875
56	Програмна інженерія	Кафедра обчислювальної техніки ФІОТ	ІП-42	0,841	26	0,882
57	Прикладна математика	Кафедра інформаційної безпеки ФТІ	ФІ-41	0,841	47	0,867
58	Комп'ютерні науки	Кафедра автоматизації проектування енергетичних процесів та систем ТЕФ	ТР-41	0,84	34	0,876
59	Видавничо-поліграфічна справа	Кафедра технології поліграфічного виробництва ВПІ	СП-41	0,839	31	0,879
60	Теплоенергетика	Кафедра теплотехніки та енергозбереження ІЕЕ	ОТ-41	0,839	92	0,831
61	Машинобудування	Кафедра машин та апаратів хімічних та нафтопереробних виробництв ІХФ	ЛМ, ЛН	0,839	48	0,867
62	Комп'ютерна інженерія	Кафедра системного програмування і спеціалізованих комп'ютерних систем ФПМ	КВ-41	0,837	88	0,84
63	Радіотехніка	Кафедра радіоприймання та оброблення сигналів РТФ	РА-41	0,836	58	0,856
64	Телекомунікації	Кафедра телекомунікаційних систем ІТС	ТС-42	0,834	70	0,849
65	Фізика	Кафедра загальної фізики та фізики твердого тіла ФМФ	ОФ-41	0,834	50	0,86
66	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	Кафедра кібернетики хіміко-технологічних процесів ХТФ	ХА-41	0,834	86	0,841
67	Видавничо-поліграфічна справа	Кафедра репрографії ВПІ	МВ-41	0,833	54	0,857
68	Приладобудування	Кафедра виробництва приладів ПБФ	ПБ-41	0,833	63	0,853
69	Авіоніка	Кафедра приладів та систем керування літальними апаратами ФАКС	ВЛ-41	0,833	75	0,846
70	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	Кафедра автоматизації теплоенергетичних процесів ТЕФ	ТА-41	0,831	55	0,857
71	Теплоенергетика	Кафедра теоретичної та промислової теплотехніки ТЕФ	ТП-41	0,831	43	0,871
72	Машинобудування	Кафедра машин і агрегатів поліграфічного виробництва ВПІ	СМ-41	0,83	81	0,843
73	Електротехніка та електротехнології	Кафедра відновлюваних джерел енергії ФЕА	ЕД-41	0,83	66	0,852
74	Комп'ютерна інженерія	Кафедра системного програмування і спеціалізованих комп'ютерних систем ФПМ	КВ-43	0,83	82	0,843
75	Телекомунікації	Кафедра інформаційно-телекомунікаційних мереж ІТС	ТІ-42	0,829	90	0,836
76	Інженерне матеріалознавство	Кафедра фізики металів ІФФ	ФМ-42	0,829	38	0,874
77	Оптикотехніка	Кафедра оптичних та оптико-електронних приладів ПБФ	ПО-41	0,829	99	0,823
78	Приладобудування	Кафедра приладобудування ПБФ	ПІ-41	0,828	121	0,778
79	Електронні пристрої та системи	Кафедра промислової електроніки ФЕЛ	ДС-41	0,828	72	0,847

XXIII тур					XXI-XXIII тури	
Номер місця	Напрямок підготовки	Кафедра	Група	I_{qtr}^{23}	Номер місця	I_{qtr}^{21-23}
80	Ливарне виробництво	Кафедра ливарного виробництва чорних і кольорових металів ІФФ	ФЛ-42	0,827	109	0,811
81	Приладобудування	Кафедра виробництва приладів ПБФ	ПБ-42	0,827	51	0,859
82	Мікро- та наноелектроніка	Кафедра електронної інженерії ФЕЛ	ДМ-41	0,827	39	0,873
83	Приладобудування	Кафедра приладів та систем орієнтації і навігації ПБФ	ПГ-41	0,826	97	0,826
84	Комп'ютерна інженерія	Кафедра обчислювальної техніки ФІОТ	ІО-42	0,826	59	0,856
85	Метрологія та інформаційно-вимірвальні технології	Кафедра інформаційно-вимірвальної техніки ФАКС	ВВ-41	0,824	64	0,853
86	Комп'ютерні науки	Кафедра біомедичної кібернетики ФБМІ	БС-41	0,824	105	0,82
87	Акустотехніка	Кафедра акустики та акустоелектроніки ФЕЛ	ДГ-41	0,823	52	0,859
88	Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	Кафедра інженерної екології ІЕЕ	ОЗ-43	0,822	73	0,847
89	Електротехніка та електротехнології	Кафедра техніки та електрофізики високих напруг ФЕА	ЕВ-41	0,82	120	0,781
90	Електротехніка та електротехнології	Кафедра автоматизації енергосистем ФЕА	ЕК-41	0,82	67	0,852
91	Акустотехніка	Кафедра акустики та акустоелектроніки ФЕЛ	ДГ-42	0,82	53	0,859
92	Видавничо-поліграфічна справа	Кафедра репродукування ВПІ	РП-41	0,818	78	0,844
93	Телекомунікації	Кафедра телекомунікацій ІТС	ТС-43	0,816	76	0,845
94	Інженерна механіка	Кафедра прикладної гідроаеромеханіки та механотроніки ММІ	МА-41	0,814	91	0,835
95	Радіотехніка	Кафедра теоретичних основ радіотехніки РТФ	РС-41	0,814	93	0,83
96	Електротехніка та електротехнології	Кафедра електропостачання ІЕЕ	ОЕ-42	0,811	84	0,842
97	Комп'ютерні науки	Кафедра автоматизації проектування енергетичних процесів та систем ТЕФ	ТМ-42	0,811	45	0,87
98	Біотехнологія	Кафедра промислової біотехнології ФБТ	БТ-41	0,811	85	0,842
99	Машинобудування	Кафедра конструювання верстатів та машин ММІ	МВ-42	0,81	95	0,828
100	Електротехніка та електротехнології	Кафедра електричних мереж і систем ФЕА	ЕС-42	0,81	79	0,844
101	Електромеханіка	Кафедра автоматизації управління електротехнічними комплексами ІЕЕ	ОА-42	0,809	98	0,824
102	Інженерна механіка	Кафедра лазерної техніки та фізико-технічних технологій ММІ	МЛ-41	0,807	102	0,822
103	Електротехніка та електротехнології	Кафедра електропостачання ІЕЕ	ОН-41	0,805	80	0,844
104	Опtotехніка	Кафедра оптичних та оптико-електронних приладів ПБФ	ПО-42	0,803	103	0,822
105	Гірництво	Кафедра геобудівництва та гірничих технологій ІЕЕ	ОС-42	0,802	117	0,789
106	Прикладна механіка	Кафедра прикладної механіки ММІ	ММ-41	0,8	100	0,823
107	Біомедична інженерія	Кафедра біомедичної інженерії ФБМІ	БМ-42	0,797	106	0,818
108	Електромеханіка	Кафедра автоматизації електромеханічних систем та електроприводу ФЕА	ЕП-42	0,794	87	0,841
109	Електромеханіка	Кафедра електромеханічного обладнання енергоємних виробництв ІЕЕ	ОМ-42	0,792	115	0,793
110	Приладобудування	Кафедра біомедичної інженерії ФБМІ	БП-41	0,792	94	0,829
111	Зварювання	Кафедра зварювального виробництва ЗФ	ЗВ-41	0,79	123	0,773
112	Радіотехніка	Кафедра радіотехнічних пристроїв та систем РТФ	РТ-41	0,787	104	0,821
113	Металургія	Кафедра фізико-хімічних основ технології металів ІФФ	ФС-41	0,786	111	0,809
114	Авіа- та ракетобудування	Кафедра приладів та систем керування літальними апаратами ФАКС	ВЛ-43	0,783	108	0,815
115	Біотехнологія	Кафедра екобіотехнології та біоенергетики ФБТ	БЕ-41	0,781	107	0,818
116	Приладобудування	Кафедра наукових, аналітичних та екологічних приладів і систем ПБФ	ПН-41	0,773	114	0,797
117	Електромеханіка	Кафедра електромеханіки ФЕА	ЕМ-41	0,767	110	0,811
118	Гірництво	Кафедра геобудівництва та гірничих технологій ІЕЕ	ОБ-41	0,763	126	0,728
119	Електротехніка та електротехнології	Кафедра електричних станцій ФЕА	ЕТ-41	0,763	113	0,804
120	Біотехнологія	Кафедра біоінформатики ФБТ	БМ-41	0,762	122	0,778
121	Зварювання	Кафедра інженерії поверхні ЗФ	ЗП-41	0,748	127	0,727
122	Радіоелектронні апарати	Кафедра радіоконструювання та виробництва радіоелектронної апаратури РТФ	РІ-41	0,742	112	0,809
123	Приладобудування	Кафедра приладобудування ПБФ	ПМ-41	0,74	119	0,787
124	Радіоелектронні апарати	Кафедра радіоконструювання та виробництва радіоелектронної апаратури РТФ	РБ-41	0,74	116	0,793
125	Машинобудування	Кафедра біотехніки та інженерії ФБТ	БІ-41	0,74	124	0,77
126	Радіоелектронні апарати	Кафедра радіоконструювання та виробництва радіоелектронної апаратури РТФ	РВ-41	0,73	118	0,789
127	Зварювання	Кафедра електрозварювальних установок ЗФ	ЗА-41	0,725	125	0,743

Турнір юних регбістів

Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського має широкі міжнародні зв'язки, зокрема з Південно-Африканською Республікою. Одним із перспективних напрямів розвит-

ку відносин між Київською політехнікою та університетами й підприємствами ПАР, як не дивно, є регбі. Регбі в Південній Африці є національним видом спорту. Овальним м'ячем

грають у дитячих садочках, школах, коледжах, університетах. Збірна команда країни є однією з найсильніших на планеті та володарем Кубка світу.

25–26 травня посольство ПАР в Україні провело в м. Києві міжнародний юнацький турнір "Кубок Посла ПАР в Україні з регбі". На ці представницькі змагання була запрошена і команда юнаків віком до 13 років клубу регбі "Політехнік" нашого університету.

Під керівництвом викладача кафедри спортивного вдосконалення кандидата педагогічних наук Олександра Сергійовича Сабірова та директора клубу майстра спорту України Анатолія Григоровича Козенка регбісти-політехніки вибороли почесне друге місце.

Посол ПАР в Україні Крістіан Бассон вручив капітану команди Кубок, срібні медалі та дипломи. А регбісти команди Ілля Полонський та Максим Авраменко були визнані кращими гравцями турніру і нагороджені спеціальними призами від посольства.

Приємно, що навіть юні спортсмени-регбісти докладають зусиль і підтверджують, що КПІ ім. Ігоря Сікорського є лідером не тільки в освіті й науці, а також і у спорті.

Леонід Дейнеко,
член президії КР "Політехнік"

Команда юнаків клубу регбі "Політехнік"

ЦІКАВА УКРАЇНА

Музей гуцульської магії

Останнім часом українські музеї почали пробуджуватися від хронічної дрімоти, вивчати досвід європейських фахівців та відкривати нові експозиції на розвагу відвідувачам. Чого не зустрінеш, мандруючи Україною: музей вторсировини, тролейбусного талончика, каналізації, історії туалету, сала, сексу, і нарешті – мольфарства. З десяток років тому мало хто й чув про цих чаклунів, а тепер – обов'язкова атракція для відпочивальників у Прикарпатті.

Мольфара Юру, наділеного надприродними здібностями, якому під силу відігнати граду-ву хмару або, навпаки, викликати дощ, урятувати худобу чи звести людину, описав Михайло Коцюбинський у повісті "Тіні забутих предків". Мольфарство як невід'ємна частина гуцульських знахарських традицій – пряма спадщина язичницьких культів, які ніколи особливо не зникли в цих місцях. І нині на Гуцульщині живі перекази про мольфарів, досі "водяться" у цих місцях таємничі чародії – принаймні, так кажуть місцеві.

Власник готельного комплексу "Водограй Карпат", що у Верховині,

зібрав в одному з будиночків кілька речей, якими користувалися магьмольфарі, зокрема Андрій Атаманюк (Гоя) та Михайло Нечай. Кожний експонат супроводжується леген-

дою, вірити чи ні – залежить від слухачів. Ось ступка, в якій Михайло Нечай розтирав зілля. А це паличка, якою зупиняли чвари й подружні сварки. Коли змія з'їдає жабу, такою паличкою треба її торкнутися. Тоді знаряддя набуває магичної сили. А цим ножем – "громовим чепели-

ком" – Михайло розганяв хмари. Відомий випадок, коли в 1989 р. він забезпечував гарну погоду в Чернівцях під час фестивалю "Червона рута". А ось фото відомої "гадерки",

яка жила на Буковецькому перевалі – Параски Соколовської. Переказують, вона мала такі здібності, що могла покликати змії з навколишніх лісів. Коли померла, боялися зайти в її хату, бо там було повно плазунів. Як поховали жінку, тоді й вони пішли. Ось скрипка Могура, відомого місцевого скрипача. Люди кажуть, що вона в нього інколи грала сама.

А ось традиційний місцевий музичний інструмент – дрімба – налаштовує енергетичне поле людини (до речі, трагічно загинув у 2011 р. "останній мольфар" Михайло Нечай був багатьох років саме керівником гуртка гри на дрімбі). Відвідувачі дізнаються і про магію, "зашиту" в оздобленні гуцульського одягу, і про візерунки на традиційних прикрасах мольфарів. Розкажуть у музеї і про стародавні магичні замовляння, і про

традиційні лікувальні рецепти горян, і про неймовірну жінку-етнографа Параску Плитку-Горищів, яка творила і плекала гуцульський фольклор, оповідала про гуцульське життя.

"У музеї ми не робимо жодних ритуалів, лише розповідаємо про віщунів, промівників, які живуть тепер чи були відомі в минулому. Ми розповідаємо про наші традиції", – каже екскурсовод. За переказами, мольфар, який хотів набратися енергії, мусив раз на рік переспати у лігві ведмеда та в орлиному гнізді. Тоді він кілька днів не їв, ні з ким не спілкувався. Аби показати це людям, власник хоче зробити біля музею ведмеже лігво та орлине гніздо, а поряд поставити громове дерево. А ще унікальний камінь, який вразила кульова громовиця. Щоб жодна стихія не зачепила.

Н.Вдовенко

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Головний редактор
В.В. ЯНКОВИЙ

Провідні редактори
В.М. ІГНАТОВИЧ
Н.Є. ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка матеріалів
О.В. НЕСТЕРЕНКО

Начальник відділу
медіа-комунікацій
Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й. БАКУН
Л.М. КОТОВСЬКА

Коректор
О.А. КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського,
видавництво «Політехніка»,
м. Київ, вул. Політехнічна, 14,
корп. 15
Тираж 500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.